

Wítaṅáwa ná há ká mɔle a pá laadírifelo

(Wíbɔsé aríwó múlísé)

Bulle nyúú mí púṅsé

Kenɔ 2.0

Pul ná ná ba háá yíre : Clear and Simple Media group

www.clearandsimplemedia.org

Láádíná

Buṅse ɔkana há dááre, Wuse nie tíeke wíbɔsé aríwó múlísé há tɔke náṅá mé, a pi wítaṅáwa ná há kén nyɔɔre, a karme nie ná há ká nifélé Wuse laadí sierv. Kenɔ né máṅse wítaṅáwa ná há kén saṅe a pá zaa nifele ná háá tɔ Zeezi mí ní.

Kenɔ né sierv, wíbɔsé aríwó múlísé 144 né mín rán. Nie ná há bul Nasaarí aá súúríwó tu liṅó mí wíé né ba púṅse kenɔ né. É kenɔ kaa bírsé a hé liṅsi naṅá mé ká mɔle. Wíbɔsí wuu múlísɔ tókú mé. Wíbɔsí oro wuu múlísɔ lí Wuse kenɔ sierv né. Múlísɔ ná há lí kenɔ ná sierv, u yu, u sápitir arírú verse, súúri múlísɔ ná mé. Máṅse : Púle kenɔ, sápitir belle, verse botoro, u púṅsé ká nye né : Púle 2. 3.

Pul ná há kené bírsé :

Clear and Simple Media Group

Nie ná há púnsé :

Tom Castor
Susan Moore

Nie há pé púnsé ná sierv :

Lee Castor
Angela McCarty
Angela Welty
Joe Welty

Néη ná há saηε kenɔ malla 2.0 ná púnsé mé :

Gavin Crossley

Cááné arí saηε kenɔ ná púnsé mé lé púl né ba háá yíre Wycliffe Associates (U.K.) né :

Mike Baker
Ruth Lloyd-Smith Helen
Pocock

Nie ná há bírsé duminí poo sierv :

www.christian-translator.com

Wíbɔsé ná naηá múlísé ká óη conné ní. Máηsé : Q : 4. Wycliffe hé mallawa né, a make ri nie zínwó caksé. É ná sí a ri karmé ná arí wíé ná múúla ní a mɔle a pá nie ná há tó nasaarí níra.

Duηduú dīhí

Wuse arí nbíino wíé
Wíbɔsí 1 a kaá mú 26

Bulle dīhí

Wíbɔmɔ arí wíbilí wíé

Wíḃsí 27 a kaá mú 62

Botoro dīhǐ

Kirisi arí Laaté wíé

Wíḃsí 63 a kaá mú 90

Baná dīhǐ

Wuse Sabuna arí Wusejaa wíé

Wíḃsí 91 a kaá mú 117

Bǝmmúó dīhǐ

Wíḃsí 118 a kaá mú 144

Wíbie ná há kénj malla né mákú ri é wíbié muḡ kenǝ ná ditenni mí.

Duḡduḡ dhi **Wuse arí nubíno wíé**

Wibosi. 1 Áḡ ré méi ?

Nuliso. Wuse né máḡ.

Púle 1 : 26-27 ; Púle 2 :7 ; Wí'álle 17 :26

W.2 Wuse má onni naḡá má ré ?

N. Wuse né má onni wuu.

Púle 1. 31 ; Yula 33 : 6-9 ; Koloose 1 : 16-17

W. 3 Wuse né méi, v né má onni wuu : beé rí té ?

N. Wuse né máḡ, v né má onni wuu v píḡ* yur mé

Yula 19 : 2 ; Ezayi 43 : 7 ; 1 Koroḡte 10 : 31

W. 4 É réé ré ı sí a, ká píḡsi* Wuse ?

N. Ríḡ né cóú, ḡ píḡsú né é, ríḡ né píḡ yuela hóú mí, ríḡ ní óó ná, v há síḡ a, ḡḡ píḡsi Wuse né é.

Matie 5 : 16 ; Zaḡ 14 : 21 ; 1 Zaḡ 5 : 3

W. 5 Beé rí té ı mō ríú píḡsi* Wuse ?

N. Beé wíé, v né máḡ ká bíbúíníḡ wíé.

Yula 145 : 9 ; 1 Piere 5 : 7 ; Wímakpaale 4 : 11

W. 6 Wɔ̃sa nɔ̃ ká bɛ̃ɣɣɛ?

N. Wuse né bála.

Kɔ̃se 6. 4 ; Ezayi 45 : 5 ; Zeremi 10 : 10

W. 7 É Wuse nɔ̃bɔ̃nɔ̃ ká nɛ̃ bɛ̃ɣɣɛ né ?

N. Nɔ̃bɔ̃nɔ̃ mí, ɔ̃ ká nɛ̃ botoro ní.

Matie 3 : 16-17 ; Zaɣ 5 : 23 ; Zaɣ 10 : 30 ; Zaɣ 15 : 26

W. 8 É nɛ̃ né ká bamma ré ?

N. Áná, bio arí Sabuɣ* Pár.

Matie 28 : 19 ; 2 Kɔ̃reɣte 13 : 14 ; 1 Piere 1 : 2

W. 9 Áɣ ré ká Wuse ?

N. Wuse ká Sabuna*. U wí teɣnamíé anɛ̃ nɔ̃bíno.

Zaɣ 4 : 24 ; 2 Kɔ̃reɣte 3 : 17 ; 1 Timote 1 : 17

W. 10 Wuse kɛ̃ɣ dipúli rí ?

N. Áí, Wuse minó tɛ̃ɣ wuu mí, ɔ̃ sí muɣ a kaá mú wuu.

Lu 3 : 14 ; Yula 90 : 2 ; Ezayi 40 : 28

W. 11 Wuse bírsú ré ?

N. Áí, Wuse náné né tɛ̃ɣ wuu mí.

Yula 102 : 27-28 ; Malasi 3 : 6 ; Ebirewa 13 : 8

W. 12 Wuse muɣ néé ré ?

N. Wuse muɣ dihí wuu.

Yula 139 : 7 ; Zeremi 23 : 23-24 ; Wí'álle 17 :27-28

W. 13 l wo Wuse aá ná ré ?

N. Áí, ɣ wɔ̃ Wuse wúó ná, amá Uó nánɣ tɛ̃ɣ wuu mí.

Yula 33 : 13-15 ; Síɣsúola 5 : 21 ; Zaɣ 1 : 18 ; 1 Timote 1 : 17

W. 14 Wuse ã wíé wuu ní ?

N. Oo, Wuse ã wíé wuu ní. Ð wɔ̃ wí wo kaaá féɣsú mí.

1 Samiēl 2 : 3 ; Síηsúóla 15 : 3 ; Ebirewa 4 : 13

W. 15 Wuse wo wíi wuu ní aá a ?

N. Oo, Wuse há có wíi ná wuu ní, υ wólli aá a, wíi ná wuu há ká pár*.
Izayi 46 : 9-10 ; Daniēl 4 : 34-35 ; lfeze 1 : 11

W. 16 Áη ré sí kármíη ríη zuη Wuse, a nówó tu cóú mé, a cóllú, aá zílú má ?

N. Wuse kenó siery, υ wíbule ná mákíη é ná η há sí tuη ká zímú, a nówé tu cóú mé, a lóú dí, aá zílú má.

Yula 119 : 104-105 ; Zaη 20 : 30-31 ; 2 Timote 3 : 15

W. 17 Wuse kenó máke beé rí aá péi ?

N. Wuse kenó máke Wuse taηá ná né aá páη, Zeezi ná há ká ηméno υ tíηú mé a la dúnié tá. U né mákíη η tu wíé aá páη arí taηá.

Yula 119 : 159-160 ; Zaη 17 : 17 ; 2 Timote 3 : 14-17

W. 18 Áη ré púηse Wuse kenó ?

N. Wuse sabuna* né líse núbíine a mákwó ba púηse.

2 Piere 1 : 20 ; 2 Piere 3 : 15-16

W. 19 Á dúηduú ánáwa né ká bammá ré ?

N. Adaη arí Eeve

Púle 3 : 20 ; Púle 5 : 1-2

W. 20 Wuse tuη é réé ré ká á ráá dúηduú a'náwa ?

N. Tíé kúηkulo ní Wuse píi má Adaη, ká Eeve é ká Adaη teηnamíé cóo noηó né.

Púle 2 : 7 ; Púle 2 : 21-23 ; Púle 3 : 19 ; Yula 103 : 14

W. 21 Beé rí te Adaη rí Eeve arí Wuse óη máálé ná naηa wuu fa to bála ?

N. Wuse fa a Adan arí Eene ba níésú tu Wuse né ?

Púle 1 : 26-27

W. 22 Beé rí máké ri Wuse cúúno miη Adan arí Eene mé ?

N. Beé wíé, Wuse pówó tíη ríwó dí dóé υ óηmáála ná nyúú.

Púle 1 : 26-27 ; Púle 2 : 7-9 ; Yula 147 : 10-11 ; Filipien 4 : 8

W. 23 Wuse fa pá Adan arí Eene ten namisa. Bee non ré síé, υ baa súúri a pówó ?

N. Wuse pówó oro wuu rí duma* ná há wáá súwí ná.

Púle 2 : 7 ; Kínse 6 : 5 ; Wuzunno 12 : 7 ; Matie 16 : 26

W. 24 l kén duma arí ten namíé ré ?

N. Oo, η kén duma* ná há wáá súwí ná.

Zakari 12 : 1 ; Wí'álle 7 : 59 ; 2 Korente 5 : 8

W. 25 Adan arí Eene fa nhí é rééwa ré, ten ná mé Wuse há máwó ?

N. Ba fa ká pár, a miη wér mí ten ná mé Wuse a ówó. Ba rí Wuse né fa miη dibála, záádé ná U fa há éé pówó sierv.

Púle 1 : 26-28 ; Púle 2 : 15-17 ; Púle 2 : 25 ; Yula 8 : 5-9

W. 26 Beé wí ré fa ká fiké, Wuse bil pá Adan arí Eene ?

N. Wuse fa súú ká fiké ríwó vówó tu cóú mé, aá zílú kíηkán.

Púle 2 : 15-17 ; Yula 8 : 5-9

BULLE DIHÍ

WÍBOMO ARÍ WÍBILÍ WÍÉ

W. 27 Adan arí Eene zíl Wuse, a a pár*, a miη wér mí rí ?

N. Áí, ba wí Wuse non zile. Ba belló líse, a aa zóke Wuse mé.

Púle 3 : 6-8

W. 28 Beé rí ká wíbomó* ?

N. Wíbomó né ká wíí ná Wuse há síwó sí a, kéeí tína a. U né ká wíí ná Wuse há súb kísú.

Romi 1 : 32 ; Zake 2 : 10-11 ; Zake 4 : 17 ; 1 Zañ 3 : 4

W. 29 Wíbomó* tume ní ká beé rí ?

N. Wíbomó* é wuú pöse Wuse cōwuló arírú dimulmó né.

Kínse 27 : 26 ; Romi 1 : 18 ; lfeze 5 ; 6

W. 30 Á dñndvǔ ánáwa wíbomó né orí rí ?

N. Ba fa dí tuu ná nōñ Wuse fa há síwó súb dí ní.

Púle 2. 16-17 ; Púle 3 : 6

W. 31 Áñ ré fa dñnwó ba tññ bóñbóñ* ?

N. Lññtuno* né Æene, v dí ká pá Adañ má.

Púle 3 : 1-5 ; Zañ 8 : 44 ; 2 Kōreñte 11 : 3 ; Wímakpaale 12 : 9

W. 32 Á dñndvǔ ánáwa ná há éé zōke, beé rí peri dúníé ?

N. Wuse búró hé tíé mí. É mé né svv tññ a zv dúníé, ane é Wuse fa há bule pówó.

Púle 2 : 15-17 ; Púle 3 : 16-17

W. 33 Á dñndvǔ ánáwa ná há éé zōke, beé rí Perúwó ?

N. Wuse kírwó lísú Záádé ná mé. Ba baa fa tó pár*, ba baa fa wí satoró má kené, amá ba bírme wíbōñ'aara*. Zōkrv cúníwó, hñse arí héwíñ tówó mé.

Púle 3 : 8-13 ; 16-19 ; 23

W. 34 A tññ Adañ wíbomó ná mé, beé rí Perú hatñña ?

N. Adañ arí Æene hatñño é wuu ká wíbōñ'aaró* né.

Yula 51 : 9 ; Romi 5 : 18-19 ; 1 Kōreñte 15 : 21-22

W. 35 Wuse lóú dúníé kaane bura sñerv ré ? U lóú núbíino kaanó wíbomó sñerv ré ?

N. Áí, Wuse bélló líse rú lú tá. Wuse tá nuɔ, rú sí tɔŋ Laataarɔ*.
Matie 1 :21 ; Zaŋ 3 : 16 ; 1 Zaŋ 4 : 14

W. 36 Beé rí ká nɔtɔme*?

N. Nɔtɔme ká nɔtaló ré, nɛ belle é ráá má nɛkana péke. W. 37 .

Nɔtɔmewa ná Wuse há téé pá lzɔrayel* nɛ, ɓa né ká bammá ré ? N.

Wuse fa tá nuɔ, rú sí a rí Abɔrahaŋ jaa nɛ pul, a bɔrme duo ná há zénó ká rú tɔŋú mé a hé bárka a pá duowa wuu.

- Wuse máke wíbile a pá Moyizi. U fa tá nuɔ a pá Moyizi, a búlú sí mɛn arírú ká hé bárka a pá lzɔrayel duo nɛ, rɪ ɓa nú zílú, áá tɔŋú wíbile ná v há máké pówó.

- Wuse fa tá nuɔ a pá Davidi, a búlú bio nɔŋó sí a kuózéní, a dí kuorí a kaá mú wuu.

- Wuse fa tá nuɔ a bule rí kal rú kóé, v sí bil nɔtɔme feɔ v rí dúnié péke : rú sí hé dúnié nɛ suúri, ká bɔrse nɔbɛŋ wuu duó sabuna.

Púle 12 : 1-3 ; Púle 15 ; Lu 24 : 3-7 ; 2 Samɛel 7 : 16 ; Zeremi 31 : 31-34

Wuse kíŋse fí W. 38 Wuse kíŋse fí ná né ká bammá ré ?

Wuse kíŋse fí ná né ká wíé ná Wuse há pié pá Moyizi rú la pá lzɔrayel*. Wuse tu né fa púŋse é kíŋse fí a hé dówípérse belle mé. Lu 31 : 18 ; Kíŋse 9 : 10

W. 39 É kíŋse ní ká bammá ré ?

N. - l wɪ mɔhɛ́ rú ká ka wuse nɔŋ, rɪŋ duŋɔ rá.

- l wɪ mɔhɛ́ rú má veno*, ɪ wɪ mɔhɛ́ rú cúólú* má.

- Sí Nyuutina*, ɪ Wuse yɪr yírú vé.

- Líísí tu, a líse fiélé* tápɔl ná rú óú duŋɔ.

- Zílí* áná arí maá.

- Sí néŋ ɓuu.

- Sí córmú*.

- Sí gá.

- Sí nyɛɛɛ nyé héí nɔŋɔ nuɔ mé.

- Sí nɔŋɔ óŋ wuu híéɛɛ. Lu 20 : 1-17

W. 40 Dv̄ḡdv̄ḡ kíḡso ní ká orí rí ?

N. Dv̄ḡdv̄ḡ kíḡsó ní : ɪ wɪ mɔhɛ́ rú ká wuse nɔŋ, ríŋ rá. Lu 20 : 3 ; Ezayi 45 : 5

W. 41 Dv̄ḡdv̄ḡ kíḡsó ná máke beé rí aá párá ?

N. Dv̄ḡdv̄ḡ kíḡso ná mákó aá párá, ɪ Wuse dv̄ḡo lén né mɔhɛ́ ráá cvɔle*.

Yula 44 : 22-23 ; Matie 4 : 10 ; Wímakpaale 22 : 8-9

W. 42 Bv̄lle kíḡsó ná né ká orí rí ?

N. Bv̄lle nyúú mí kíḡsó ná né ká : l wɪ mɔhɛ́ rú má veno* oro wuu, ɪ wɪ mɔhɛ́ rú cvɔlú*.

Lu 20 : 4-6 ; Kíḡse 5 : 8-10

W. 43 Bv̄lle nyúú mí kíḡsó ná máke beé rí aá párá ?

N. U sírá sí venni* é ráá má oŋmáále oro wuu cvɔlú.

Ezayi 44 : 10-11 ; Ezayi 46 : 5-9 ; Wí'alle 17 : 29

W. 44 Botoro nyúú mí kíḡsó ní ká orí rí ?

N. U ní ká : Sí Nyuutina* Wuse, ɪ Wuse yur yírú wíyóó wíé.

Lu 20 : 7 ; Kíḡse 5 : 11

W. 45 Botoro nyúú mí kíḡsó máke beé rí aá párá ?

N. U sé ráá súb yur yírú wíyóó wíé, ráá há aa zókú mé.

Ezayi 8 : 13 ; Yula 138 : 2 ; Wí'alle 15 : 3-4

W. 46 Baná nyúú mí kíḡsó ná né ka orí rí ?

N. U né ká : Líísí tu rí fielé* tápul ná há ká pár.

Lu 20 : 8-11 ; Kíḡse 5 : 12-15

W. 47 Baná ná nyúú mí kíḡsó ná máke beé rí aá párá ?

N. U sé ráá zíl* Wuse, á fielé ténj mé, á tumé ténj mé arí ténj ná mé á háá cvɔlú.

Lu 16 : 23 ; Ezayi 58 : 13-14

W. 48 Βομμυο nyúú mí kíησό ná né ká orí rí ?

N. U né ká : Zílí* áná arírú maá.

Lu 20 : 12 ; Kίησε 5 : 16

W. 49 Βομμυο nyúú mí kíησό ná máκε βέé rí aá párá ?

N. U sé ráá cóllirá lulla kaá zílwó.

Sίησúóla 1 : 8 ; lφεεζε 6 : 1-3 ; Κολοσσε 3 : 20

W. 50 Balgo nyúú mí kíησό ná né ká orí rí ?

N. U né ká : Sí nero θύ.

Lu 20 : 13 ; Kίησε 5 : 17

W. 51 Balgo nyúú mí kíησό ná máκε βέé rí aá párá ?

N. U sé ráá sí náηá βέρύ, a rsé nero muse lísó.

Púle 9 : 6 ; Matie 5 : 21-22 ; 1 Ζαη 3 : 15

W. 52 Balpe nyúú mí kíησό ná né ká orí rí ?

N. U né ká : Sí cómv*.

Lu 20 : 14 ; Kίησε 5 : 18

W. 53 Balpe nyúú mí kíησό ná máκε βέé rí aá párá ?

N. U sé ráá sí córmv rí nero νοηο hááλο é ráá nero νοηο bála.

Matie 5 : 27-28 ; lφεεζε 5 : 3-4

W. 54 Córí nyúú mí kíησό ná né ká orí rí ?

N. U né ká : Sí gá.

Lu 20 : 15 ; Kίησε 5 : 19

W. 55 Córí nyúú mí kíησό ná máκε βέé rí aá párá?

N. U sé ráá nero omo gá.

Lu 23 : 4 ; Sίησúóla 21 : 6-7 ; lφεεζε 4 : 28

W. 56 Némé nyúú mí kíησό né ká orí rí ?

N. Némé nyúú mí wímakí né ká : Sí nyiero nyé héi νοηο νοο mé.Lu

20 : 16 ; Kίησε 5 : 20

W. 57 Némé nyúú mí kínsó ná máke beé rí aá pára ?

N. U sé ráá a nitaṅáwa, aá bul taṅá.

Yula 15 : 1-3 ; Sínsúóla 12 : 17 ; 1 Kōreṅte 13 : 6

W. 58 Fí nyúú mí kíṅó ná né ká orí rí. ?

N. U né ká : Sí nēro omo híénú.

Lu 20 : 17 ; Kíṅse 5 : 21

W. 59 Fí nyúú mí kínsó ná máke beé rí aá pára’.

N. U sé, ráá lo ráá siernne tōre* arí óṅ ná wuu á há kené.

Filípi 4 : 11 ; 1 Timote 6 : 6 ; Hebirewa 13 : 5

W. 60 Zuwifiwa fa zíl wíbile ná Wuse há tíṅ Moyizi mí a pówó ré ?

N. Áí. Ba óó zōke Wuse wíbile, é né v bēṅsívó, beé wíé, v fa la síé bul pówó.

Kíṅse 9 ; 12 ; Ezekiyel 39 : 23

W. 61 Ntííno wo Wuse kíṅse ná wuu aá zil ba sí mé ré ?

N. Adaṅ óó zōke Wuse mé. A kaa pó é tēṅ mí, ntíṅ wuu wí wólle zil Wuse kíṅse ná ba sí mé ?

Wizunno 7 : 20 ; Romi 3 : 23 , Zake 2 : 10

W. 62 Kíṅse fí ná máṅse beéwa ré pára ?

N. Kíṅse fí ná máṅso pára rí Wuse ká Pár, a wérí má. Ba máṅse é ná á há sí máke ráá cólle a pá Wuse arírá ntínóṅ. Ba óó, a zuṅ rí ráá ká wíboṅ’áára*, rí ráá wí Wuse zíl, rí ráá já Laataaro*.

Wizunno 12 : 15 ; 1 Timote 1 : 8-9 ; Romi 3 : 20 ; 5 : 13 ; 7 : 7-11 ; Galasi 3 : 19-24

BOTORO DIHÍ

KIRISI ARÍ LAATÉ*WÍÉ

W. 63 Áṅ ré ká Laataaro ?

N. Wíboṅ’áara * Laataaro ká balá né, v né ká Nyuutina Zeezi Kirisi.

Liki 2 : 11 ; Wi'alle 4 : 11-12 ; 1 Timote 1 : 15

W. 64 Áṅ ré ká Zeezi Kirisi ?

N. Zeezi Kirisi ní ká Wuse bio, v wí dtenni* kené.

Zaṅ 1 : 1, 14, 18 ; Zaṅ 3 : 16, 18 ; Galasi 4 : 4 ; Kòlòṣe 1 : 15-18 ;
Ebirewa 1 : 1-3 ; 1 Zaṅ 5 : 20

W. 65 Beé rí té Wuse tùmú bio dúnié mí ?

N. Wuse há có ráá né té, v tùmú Bio dúnié sierv, beé wíé, v ká Wuse ná háá fá susu ní, v kénj zilé*.

Yula 103 : 8-11 ; Zaṅ 3 : 16-17 ; Romi 5 : 7-8 ; lfeze 2 : 4-5 ; 1 Zaṅ 4 : 9-10.

W. 66 Zeezi fa ká Wuse ká a nṅíṅ má ré ?

N. OO, v ká é né, Zeezi fa ká Wuse tu né, kóú nṅíṅ ní má nṅ fa súó.

Zaṅ 1 : 1-3, 14 ; Filipi 2 : 5-11 ; Kòlòṣe 2 : 9 ; Ebirewa 2 : 14-18

W. 67 Bee tṅtṅmí ré Laataaró* Zeezi tṅj súú nṅ ?

N. U zíl Wuse nṅ wíí wuu mí, a nyamme wíṅṅ'ara* má béṅsú.

Romi 8 : 3-4 ; Filipi 2 : 7-8 ; Ebirewa 4 : 15 ; Ebirewa 9 : 14-15

W. 68 Beé rí té Zeezi sṅwe ?

N. A make rí Wuse cóé pṅre, é né té, v la wíṅṅ'ara nyúú mí a sṅwe.

Marke 10 : 45 ; 2 Kòrēṅte 5 : 19-21 ; Galasi 3 : 13

W. 69 Wuse bio Zeezi ná há ká Diteenitoó*, a érééwa ré, ká wólli la wíṅṅ'ara* nyúú mí, a dí wula ?

N. Wuse bio Zeezi kenú tu burme nṅíṅo ní.

Zaṅ 1 : 14 ; Galasi 4 : 4,5 ; Kòlòṣe 2 : 9

W. 70 Wuse bio tṅj érééwa ré ká burme nṅíṅ ?

N. Toopero* ná há wí bál ã, Maari ní kénj Zeezi puo*, a tṅj Wuse Sabuna mé.

Ezayi 7 : 14 ; Matie 1 : 18-21

W. 71 Hiẽso ná Zeezi há hiẽsi tíe nyúú fa nẽ éréewa ré ?

N. U fa wí hiẽse ane nupín, v faá zíl* nte, ká ka múurín tu má.

Matie 8 : 20 ; Matie 11 : 28-30 ; Liki 4 : 18-19 ; 2 Kɔreɲte 8 : 9 ; 2 Kɔreɲte 10 : 1

W. 72 Nyuutina* Zeezi Kirisi ha a wíbomɔ* v hiẽso sierv a ná ré ?

N. Áí, U fa ká Pár, v wí busunnu má zúbé.

Zaɲ 8 : 29 ; 2 Kɔreɲte 5 : 21 ; Ebirewa 7 : 26 ; 1 Piere 2 : 21-23

W. 73 Éréewa ré Zeezi sɔwe ?

N. Kirisi súwé dagasé* daha né.

Liki 23 : 33 ; Galasi 3 : 13 ; Filipi 2 : 8

W. 74 Kirisi kááne lɛbule sierv ?

N. Áí, Kirisi ísó lɛ sɔse sierv, tápulé botoro nyúú mí.

Matie 28 : 5-7 ; Liki 24 : 5-8 ; Romi 4 : 25 ; 1 Kɔreɲte 15 : 3, 4

W. 75 Nte ná há tún bónbón* sierv, áɲwa ré Wuse sí la a tá*?

N. Wuse sí la nte ná há bírsé* tá ká la Nyuutina Zeezi Kirisi dí.

Marke 1 : 14, 15 ; Zaɲ 3 : 16-18 ; Wí'alle 20 : 21

W. 76 Bírse* múl né beé rí ?

N. Bírse* múl né ká rí ;, bvl fá'íó η wíbomɔ* yur mé, a ve wíbomɔ* ná η fa háá éé tá, beé wíé, é ká Wuse mé aa zoké né.

Liki 19 : 8-10 ; 2 Kɔreɲte 7 : 9-10 ; 1 Tesaloniki 1 : 9-10

W. 77 La Zeezi dí é ráá má, a Zeezi yarda* múl né béerí ?

N. A Zeezi yarda* múl né ká rú la Zeezi dí. Á kén rá tu có Zeezi mí, rúbú lá ráá tá* né.

Zaɲ 14 : 6 ; Wí'alle 4 : 12 ; 1 Timote 2 : 5 ; 1 Zaɲ 5 : 11-12

W. 78 l sí wólli bírse, a la Zeezi Kirisi dí, ı tu mé?

N. Áí, Sabuɲ Pár* né sí péi mé.

Zeremi 13 : 23 ; Zaɲ 3 : 5-6 ; Zaɲ 6 : 44 ; 1 Kɔreɲte 2 : 14

W. 79 Née mé ré, nte sí wólli bel a ná taḡá ná há tíne Kirisi mí ?
N. Labaarewero* sierv, labaarewero ná há bul Laataaro wíé aá pá
nibíine wuu duó.

Marke 1 : 1 ; Wí'álle 15 : 7 ; Romi 1 : 16-17

W. 80 Zaa, á Laataaro* Zeezi tḡḡ beé rí aá párá ?

N. Zeezi Kirisi ní ká rá wílaabullo*, v né ká rá vuk'osso arírá Kuóro.
Matie 13 : 57 ; Zaḡ 18 : 37 ; Ebirewa 1 : 1-3 ; Ebirewa 5 : 5-6 ;
Wímakpaalo 1 : 5

W. 81 Beé rí te, Zeezi burme wílaabúllu* ?

N. Beé wíé, U né máke Wuse há ká nḡḡ ná, aá párá, arí é ná á há sí a,
ká wérí v síé mé.

Kínse 18 : 18 ; Zaḡ 1 : 18 ; Zaḡ 4 : 25-26 ; Wí'álle 3 : 22 ; 1 Zaḡ 5 : 20

W. 82 Beé rí te, Kirisi né mo rúb á rá wílaabullo*?

N. Bee wíé, a wt Wuse wuó zḡḡ, rvv rá wírá mé péi.

Matie 11 : 25-27 ; Zaḡ 17 ; 25-26 ; 1 Kōreḡte 2 : 14-16

W. 83 Beé rí te Zeezi a vuk'ósso ?

N. Bee wíé, v né lá rá nyúú mí suwe, ká né lá rá wíé má bul aá pá
Wuse.

Yula 110 : 4 ; Ebirewa 4 : 14-16 ; Ebirewa 7 : 24-25 ; 1 Zaḡ 2 : 1-2

W. 84 Beé rí te, Kirisi né mo rúb a rá vuk'osso ?

N. Bee wíé, á wíboḡo pí zókru cíínírá, a a hūse káḡrá.

Sínsúola 20 : 9 ; Wízunno 7 : 20 ; Ezayi 53 : 6 ; Romi 3 : 10-12 ; Romi
3 : 23 ; Zake 2 : 10

W. 85 Beé rí te Zeezi a kuór ?

N. U né kéḡrá aá va, v né yóé aá lá rá.

Yula 2 : 6-9 ; lfēze 1 : 19-23 ; Wímakpaale 15 : 3-4

W. 86 Beé rí te Kirisi né mo rúb a rá kuóro ?

N. Bee wíé, á ká púolle, héwíḡ má késírá.

2 Kōreñte 12 : 9-10 ; Filipi 4 : 13 ; Kōlōsse 1 : 11-13 ; Ebirewa 13 : 5-6 ; 2 Timote 1 : 12

W. 87 Bárka* bamma ré, ɪ sí ná rúí né lá Zeezi Kirisi rúí dí ?

N. Wuse sí héí súúri* ká bulí ká tékétéké*. Wuse sí cake léí v jaa sierv anó tu bio. Wuse sí tíllí sierv arírú mala. Wuse zilé sierv, ɪ tenjamié arírú duma sí césíwó nuó mé, suse bur isé tén mé.

Romi 5 : 18 ; Galasi 4 : 4-6 ; lfeze 1 : 5 ; Ebirewa 10 : 10-14 ; 1 Zan 3 : 2

W. 88 Wuse wónj malwéro wíe tñj aá pñj bñrkawa* nyñj ré ?

N. Áí, Wuse tñj Zilé* mí ní a pí bñrkawa nyñj aá pñj. ɪ deke r í é bñrkawa, ɪ wúó wuó ná.

Ezayi 64 : 6 ; lfeze 2 ; 8-9 ; Tite 3 : 4-7

W. 89 Nɪe ná há sí bíse rí taná, a tá Wuse mé aa zoké ká lóú dí, Wuse sí la bñrkawa nyan ba rí kal oro?

N. Áí, nɪe ná há píwó yiela* hé Wuse mé, v wúó vé tá ábáda, v sí lówó tá*.

Zan 10 : 27-30 ; Romi 8 : 38-39 ; Filipi 1 : 6 ; 1 Piere 1 : 3-5

W. 90 Beé rí ká Wuse zilé ?

N. Wuse zilé ní ká v cólle ná arírú wér ná v há píe pára ká á fa wɪ deke rɪ ráá nówó.

Lu 34 : 6 ; lfeze 1 : 7-8 ; 2 Kōreñte 8 : 9

BANÁ DIHÍ

Wuse Sabuna arí Wusejaa wíe

W. 91 Wuse wícólli né orí rí, a pá nɪe ná há píwó tu pá Zeezi, v ówó Laataaró ?

N. Wuse có ríwó sienne* a pár ká ríwó mala má a pár, ríwó niēse Zeezi.

lfeze 1 : 4 ; 1 Piere 1 : 15 ; 2 Kōreñte 7 : 1

W. 92 É rééwa ré Wuse sí tuj ká a rá sienne* arírá malawa a pár ?

N. Wuse sí párá sierv* ðifelo k. á púú Sabuna má párá.

Ezekiel 36 : 26 ; Romi 8 : 1-14 ; Galasi 5 : 22-26 ; lfeze 1 : 13

W. 93 Áñ ré ká Sabuna Pár?

N. Sabuna Pár* ká Wuse tu né. Áná Wuse arí Sabuna Wuse né tuj Sabuna Pár há Wuse.

Matie 28 : 19 ; Zan 14 : 26 ; Zan 15 : 26, 2 Korente 13 : 14

W. 94 Zaa, Sabuj Pár kára beerí?

N. Sabuj Pár ní búólírá, á vállínóhó né, v ní tuse nie ná wuu há la Zeezi dí.

Zan 16 : 7-8, 12-15 ; Romi 8 : 14-16 ; 1 Korente 6 : 19 ; lfeze 1 : 14

W. 95 Éréé ré, ñ sí tuj ká zuj ri Sabuj Pár óó ñ a pár*?

N. ð sí hiése, a niése Laataaro Zeezi Kirisi. ð sí ná Sabuna nono, ñ sierv* arírín mala sierv.

Kolose 1 : 9-12 ; lfeze 3 : 16

W. 96 Sabuna nono né ká bammá ré ?

N. Sabuna nono né ká : cólle, satoró, tenfiél, nyamma, wéri, wíwer'aase, citiké, poré arí wóllí tu.

Galasi 5 : 22-23

W. 97 ð wíé sí cére pán tén wuu mí, rín ní tuj Zeezi mí ?

N. Áí, tén nóhó mé, wínílle sí pérín. ð sí ná wula tén nóhó, rí gbe ríwó bérín ane é ná ba fa há bére Zeezi.

Zan 15 : 18-19 ; 2 Timote 3 : 12 ; Romi 9 : 23-25 ; Zake 1 : 2-4 ; 1 Piere 4 : 12-13

W. 98 Érééwa ré, Wuse pípé rá mé, wula tén mé ?

N. Uú pán Sabuna, rú búólín, ká tuj Wuse jaa nie má mé aá péñ mé.

Ká baa tá nuó má a pán a bulé, rí wíí né pérín, ñ wéri wíé né arírú pín wíé.

Romi 5 : 3-5 ; Romi 8 :18 ; 1 Tesaloniki 5 : 11 ; 1 Piere 4 : 12-19 ; 1 Piere 5 : 10

W. 99 Beé rí ká dúnié wuu Wuse jaa* ?

N. Duó wuu nte ná Wuse há yówé* la, ba wuu ní ba kaá yíre dúnié wuu Wuse jaa*. Wuse jaa ká áná Wuse jaa né, bio Zeezi Kirisi tennamíé né, Sabu* Pár* diminí né.

1 Kōreñte 12 : 27 ; lfeze 3 : 14-15 ; lfeze 5 : 23 ; Koloose 1 : 24 ; Ebirewa 2 : 11

W. 100 Beé rí ká dhi é ráá má tóó Wuse jaa*?

N. Tóó Wuse jaa né ká nte ná há la Zeezi Kirisi dí, aá tíñó wímaké, a muñ é tóó mé. É nte hé náná mé aá baare Wuse, aá zésú wíbulé, a gúnníwó. Baá pé náná mé, aá fá náná búñse. Ba hé náná mé cwole Wuse, aá tuñ, a make rí Wuse kuótóó* ná jélle. Baá muñsi laadíre ká hé náná mé aá dí Nyuutna Zeezi liisidilo ná.

Matie 28 : 19-20 ; Wí'álle 2 : 41-42 ; Wí'álle 8 : 36-39 ; Wí'álle 14 : 23 ; Romi 6 : 1-5 ; 1 Kōreñte 11 : 23-26 ; Tite 1 : 5

W. 101 l mōhó rí muñ tóó Wuse jaa sierv ré?

N. Oo, tóó Wuse jaa ká nte ná há sí péñ mé ríñ híése yarda sierv, a ka dóé má. Ráñ né, η sí gunne é ná η há sí zíl Zeezi kíñso felo ná.

Ebirewa 10 : 24-25

W. 102 Kíño felo ná Zeezi há maké pá Wuse jaa ná né ká orí rí ?

N. Zeezi sé : « l cólli náná ; í mōhó ríwa cólli náná ane é η há cóíwa.»
Zañ 13 : 34

W. 103 Érééwa ré, á sí make é cólle a pá nte ?

N. Rí ráá né a wérí aá pá náná, rí svl Wuse aá pá náná, rí híhé náná suúri, é cólle ní a make aá pá nte. Rí ráá ní bú* náná, rí ráá ní pé náná mé, aá duóri náná naase é cólle ní a make aá pá nte. Rí ráá né búl tanjá aá pá náná ká lo rí nte náná á ráá sífiema wíí, a kíllirá tu, é cólle ní a make aá pá nte.

Romi 12 : 10 ; lfæeze 4 : 32 ; Koloosse 3 : 9, 13 ; 1 Tesaloniki 4 : 18 ;
Zake 5 : 16

W. 104 Beé rí ká nyimuṅsi* ?

N. Nyimuṅsi* ní ká tén ná mé Wuse jaa* sídíire há kén nero muṅsi
nyii sierv, ká ka tina v bur isi, a lé nyii ná sierv. Sídíiro ná sí tuj é Ána
rí Bio arí Sabuṅ Pár* yur mé.

Matie 3 : 6, 16 ; Marke 1 : 5 ; Wí'álle 8 : 12

W. 105 Áṅ ré wo nyii aá muṅsi ?

N. Nero ná wuu há bírsé*, a vé wíboma* éé tá, wo nyii aá muṅsi* . Nte
ná má wuu há lá Zeezi dí rúb né ká Laataaró*, má wo nyii aá muṅsi.

Wí'álle 2 : 38, 39 ; Wí'álle 8 : 36-37 ; Wí'álle 16 : 30-33

W. 106 Nyimuṅsi* múl ní ká beé rí ?

N. Nyimuṅsi* ká malla ná háá máké ri laadíiro ná há muṅsi nyii rí
Zeezi Kirisi ká balá v svv mé, v húi mí arírú svse sierv mé bur'ísé mí. D
é rí, nyimuṅsi náá máṅsú ríj ká Wuse jaa nero né.

Wí'álle 16 : 30-33 ; Romi 6 : 3-5 ; Koloosse 2 : 12

W. 107 Beéwa ré laadíire í'a ríwó liisi Zeezi svv ná wíé ?

N. U né ká ba há hé náná mé aá dí liisidilo ná.

Marke 14 : 22-24 ; 1 Kōreṅte 11 : 23-29

W. 108 Beé rí ká Nyuutna liisidilo ?

N. Liisidilo tén mé, baá di dupén ká nyo nyooló. Baá tuj é, aá liisi
Zeezi Kirisi svv ná wíé né.

Marke 14 : 22-24 ; 1 Kōreṅte 11 : 23-29

W. 109 Dupén ná múl né ká beé rí ?

N. Dupén ná ba há cónne ná ká Kirisi tenamíé ná búrmé né. Naasí
balá né v svwe a wíboma* yur mé.

Matie 26 : 26 ; 1 Kōreṅte 11 : 24

W. 110 Nyooló ná múl né ká beé rí ?

N. Nyɔɔló ná ká Kirisi cɛl né. U bísú cɛl naasí balá á laaté* wíé.
Matie 26 : 27-28 ; 1 Kɔrɛntɛ 11 : 25 ; Ebirewa 9 : 26-28

W. 111 Áŋ ré wo liisidilo ná aá dí ?

N. Nerɔ ná wuu há bírsé, a tóú wíbɔma* wóú aá dí. Nɛ ná wuu há lá Zeezi dí rúb kówó Laataarɔ* wóú aá dí.

1 Kɔrɛntɛ 10 : 16-17 ; 1 Kɔrɛntɛ 11 : 18-29

W. 112 Áŋ ré pí nyimuŋse arí liisidilo a pá Wuse jaa nɛ ?

N. Nyuutina Zeezi Kirisi ní. Matie 26 : 26-29 ; Matie 28 : 18-20

W. 113 Beé rí te Zeezi Kirisi pi nyimuŋsi* arí liisidilo* a pá Wuse jaa ?

N. Uú já ríwó zuŋ rúb nɛ kób tǐlle né. Wíé nyanŋ ká ráá liisi wíé ná Zeezi há éé párá né.

Matie 28 : 19 ; Romi 6 : 1-5 ; 1 Kɔrɛntɛ 11 : 23-26

W. 114 Kirisi hatǐŋne wíu v há tée pá Wuse jaa né ká orí rí ?

N. « Baná arí tíé nyúú tǐŋ wuu mínǐŋ nése mé. Í síé cɛl dúníé wuu, a a ri nɛ áŋ karmibeɛ. Í kǎŋwó muŋsi nyii mí, Ana Wuse rí Bio arí Sabuna yir mé. Í kármíwó ríwó tuŋ wíé ná wuu, ŋ há máké péíwa. Í síé ná, ŋ mínó aríríwa tápɔl wuu, a kaá ja dúníé isé. »

Matie 28 : 18-20

W. 115 Nyuutina* Wuse tápɔl né ká orí rí ?

N. Nyuutina* Wuse tápɔl né ká, yówó siɛɛv duŋduú tápɔl. É kal né duŋduú laadiire híhé nǎŋá mé, aá cɔɔɛ* Wuse.

Wí'álle 20 : 7, 1 Kɔrɛntɛ 16 : 2 ; Wímakpaale 1 : 10

W. 116 Beé rí te ɓa ká é tápɔl aá yíɛ Nyuutina* Wuse tápɔl ?

N. Bee wíé, é kal né Zeezi Kirisi bur'isi sɔv mé.

Matie 28 : 1-6 ; Liki 24 : 1-6 ; Zaŋ 20 : 1

W. 117 Nyuutina* Wuse tápɔl ná rí beé rí cɛɛ ?

N. É tápυl* rí wú ná há cére né ká, rí Wuse nte hé náná mé, a cυólú ká duóri náná naase yarda siery.

Yula 27 : 4 ; Romi 12 : 9-13 ; Kολοσσε 3 : 16

ΒΟΜΜΥΟ ΔΙΗΪ **WICUOLÓ ARÍ YIELA WÍÉ**

W. 118 Beé rí ká wícυoló ?

N. Wícυoló né ká rú bυl wíé Wuse rí. Á wóú aá bóλλε υ sawér ná yur mé. Á wórá wízokí* cesi aá póú. Á wo óηwéré aá sυl υ rí.

Matie 6 : 6 ; Filipi 4 : 6 ; 1 Zαη 5 : 14

W. 119 Άη yur mé ré, á mο rá cυole ?

N. Zeezi yur mé á mο ráá cυole.

Zαη 14 : 13-14 ; Zαη 16 : 23

W. 120 Tén bee rí arí néé ré, á mο ráá cυole Wuse ?

N. Á wo Wuse aá cυole dihΪ wuu, cére wuu mí.

Matie 6 : 6 ; lfεεze 6 : 18 ; Wí'alle 21 : 5 ; Kολοσσε 4 : 2

W. 121 É réé ré Zeezi makrá wícυoló ?

N. É ná υ há makrá né ká « Á áná ... »

Matie 6 : 9-15 ; Liki 11 : 2-4

W. 122 É wícυoló « Á ana ... » né ká orí rí ?

N. U né ká : Á Ana Wuse há mίη bána nyúú*! Á zílí yur. Lo ríí kuorí* ko. Lo ríí cóλλε τυη tíε nyúú ane é υ háá τυη bána* nyúú. Pará zaa nυο βυdííli. Hérá wízóké suúri* anírá má háá hé nte ná há éé zókírá mé suúri* é. Pé ráá mé, ráá sí áá zoke*, díηe tén mé, amá lísírá Sítaane* nése mé.

Matie 6 : 9-13

W. 123 Súléwa béηημένη ré mη wícυoló né ba háá yíre « Á Ana siery » ?

N. Súléwa balgo ní (6).

W. 124 Dúḡdúḡ sùlé né ká orí rí ?

N. Á zílí* yur. Matie 6 : 9 ; Liki 11 : 2

W. 125 Dúḡdúḡ sùlé ná sɛrv, beé rí á sùl ?

N. Á sùlé né ká rí nɛ wuu píḡsi Wuse yur.

Yula 8 : 2-3 ; Yula 113 : 1-3

W. 126 Bulle nyúú mí sùlé ná né ká orí rí ?

N. Lo ríí kuorí* ko. Matie 6 : 10 ; Liki 11 : 2

W. 127 Béé rí, á sùl bulle nyúú mí sùlé ná sɛrv ?

N. U né ká rí dúníé nɛ wuu ñe Labaartwero ná, ká la dí má. Ríwó zíl Zeezi, rúú ówó Nyuutina*.

Zaḡ 17 : 20-21 ; Wí'alle 8 : 12 ; Wí'alle 28 : 30-31 ; Wímakpaale 11 : 15

W. 128 Botoro nyúú mí sùlé ná né ká orí rí ?

N. « Lo ríí cólle tḡḡ tíé nyúú ane é v háá tḡḡ bána* nyúú. » Matie 6 : 10

W. 129 Béé rí, á sùl botoro nyúú mí sùlé ná sɛrv ?

N. U né ká rí tíé nyúú nɛbííne tḡḡ Wuse cólle ane é malíkawa háá tumé bána* nyúú.

Yula 103 : 19-22 ; Yula 143 : 10

W. 130 Baná nyúú mí sùlé ná né ká orí rí ?

N. « Pará zaa nɛv bídííli. » Matie 6 : 11 ; Liki 11 : 3

W. 131 Béé rí, á sùl baná nyúú mí sùlé ná sɛrv ?

N. U né ká rúú párá omo ná wuu, á tɛḡnamíé háá jéé.

Yula 145 : 15-16 ; Síḡsúóla 30 : 8-9 ; Matie 6 : 31-33

W. 132 Bommúó nyúú mí sùlé ná né ká orí rí ?

N. Héra wízóké suúri* anírá má háá hé nɛ ná há éé zókírá mé suúri* é.

Matie 6 : 12 ; Liki 11 : 4

W. 133 Bée rí, á sʉl bɔmmɔ́ nyúú mí sʉlé ná sʉerʉ ?

N. Á sʉlɔ́ rí Wuse hérá wíbɔma* suúri*. Á sʉl Wuse rúú pérá mé, ráá hé nʉ ná éé zókrá mé suúri.

Yula 51 : 4-5 ; Matie 5 : 23-24 ; lfɛɛɛɛ 4 : 32

W. 134 Balgo nyúú mí sʉlé ná né ká orí rí ?

N. « Pé ráá mé, ráá sí áá zɔkɛ*, díɲɛ tɛɲ mé. Amá lísírá Sitaanɛ* nése mé. »

Matie 6 : 13 ; Liki 11 : 4

W. 135 Bée rí, á sʉl balgo nyúú mí sʉlé ná sʉerʉ ?

N. Á sʉl Wuse, rúú kírírá mé rí wíbɔmɔ*. Ká pórá mé rí Sitaanɛ*.

Yula 119 : 11 ; 1 Kɔrɛɲɛ 10 : 13 ; 2 Timote 4 : 18

W. 136 Wícɔlɔ́ mákɛ beé rí áá párá ?

N. Wícɔlɔ́ mákó áá párá, rí ráá mɔhɔ́ ráá pirá tu wuu yelli Wuse mé né, rúú pérá mé.

lfɛɛɛɛ 6 : 18 ; Filipi 4 : 6 ; Ebirewa 4 : 16

W. 136 Kirisi mʉɲ néé ré mʉl né mí ?

N. Mʉl neé mí, ʉ mʉɲ bána* nyúú, Ana Wuse nédú rí.

Marke 16 : 19 ; Wí'alle 5 : 31 ; Romi 8 : 34

W. 138 Kirisi báá sí burko tíé nyúú ?

N. Oo, U sí burko, a dí dúníé saríya hatíɲne tápʉl ná kál. Ká la nʉ ná háá déllú a tá.

Matie 25 : 31-32 ; 2 Tesaloniki 1 : 7-9 ; 2 Timote 4 : 1 ; Ebirewa 9 : 28

W. 139 Beé rí sí peri nitaɲáwa* ɓa sʉú tɛɲ mé ?

N. Nitaɲáwa* tɛɲnamɲse sí birʉv kuɲkulo sʉerʉ, ká ríwó dʉɲse mú Nyuutina* rí.

Púle 3 : 19 ; Wízɔnnɔ 12 : 7 ; 2 Kɔrɛɲɛ 5 : 8

W. 140 Beé rí sí peri nɪbɔma* ɓa sɪv tɛŋ mé ?

N. Nɪbɔma* tɛŋnamɪŋsɛ sí burɪv kuŋkulo sɪɛrv, ká ríwó dɪŋsɛ ná bɛŋsɛ.
Wusɛ sí tówó, a kaá ja kal ná v há sí ko dí dúníé saríya.

Liki 16 : 23-24 ; Zaŋ 5 : 28-29 ; 2 Pɪɛɛ 2 : 9

W. 141 Svse sí bur'isi sɪv mé ?

N. Svse wuu sí bur'isi sɪv mé, tɛŋ ná mé Kirisi há sí burko.

Danɛɛl 12 : 2 ; Zaŋ 5 : 28-29 ; Wí'alle 24 : 14-15

W. 142 Beé rí sí peri nɪbɔma, tɛŋ ná mé Kirisi há burko a dí dúníé saríya ?

N. Wusɛ sí bɛŋsɪwó, a héwó nɪŋjaa mé, a zókwó a kaá mú. U sí yówó tá, ríwó kékú mé, a kaá mú wuu.

Matie 25 : 41, 46 ; Marke 9 : 47-48 ; Liki 12 : 5 ; Liki 16 : 23-26 ; 2
Tesaloniki 1 : 9 ; Wímakpaale 20 : 12-15

W. 143 Beé rí nɪtaŋáwa* sí ná ?

N. Nɪtaŋáwa sí dí wér Wusɛ rí. Ba sí hiɛsi a kaá mú wuu, bɔŋfɛlo* arí tífɛlo mé.

Ezayi 66 : 22-23 ; 2 Pɪɛɛ 3 : 13 ; Wímakpaale 21 : 2-4

W. 144 Bɔŋfɛlo ná arí tífɛlo ná sí nɛ érééwa ré ?

N. Bɔŋfɛlo ná arí tífɛlo ná mé, arí Wusɛ né sí hé mé a muŋ ráŋ. Ráŋ, á báá wɪ bóŋbóŋ a, ábáda. Á báá wáá súwí ná. Bura báá wɪ ráŋ muŋ, sazókó é ráá má wula wɪ ráŋ muŋ. Zókrɪ báá wírá cúɪɛ, héwɪŋ báá wírá ka, hũsɛ má báá wírá ka. Á sí ná satɔró ná há lé Wusɛ.

Ebirewa 12 : 22-23 ; Ziidi 24 ; Wímakpaale 21 : 1-4

Kɛnɔ né sɪɛrv wíé lé Ingilisi yarda kɛnɔ nyaŋ sɪɛrv né.

The Westminster Shorter Catechism The Heidelberg Catechism A Small Catechism par Martin Luther The Geneva Catechism par Jean Calvin

□ Catechism for Young People, publié par Hayes Town Chapel Evangelical Church, Middlesex, England □ Catechism for Young Children, publié par Reformed Baptist Church of Grand Rapids, Michigan □ The Catechism for Young Children with Cartoons, publié par Vic Lockman, Ramona, California □ Spurgeon's Catechism, publié par Word of Truth Publishing, Canton, Georgia □ The Shorter Catechism: A Baptist Version, publié par Simpson Publishing Company, Boonton, New Jersey □ A Catechism publié par Bob Jones University Press, Greenville, South Carolina □ Christ My Only Comfort: The Heidelberg for Baptists, éditeur inconnu

WÍBÍÉ ARÍWÓ MÚÚLA

Píimaké : Píimaké né ká wú ná ɪ há sí a, a tɪj wíbile mí, a ká nɛŋ kóí jaa sɪɛɾv, a kármú aní tu bio. Á fa ká nɪhɔra né Wuse síé mé, a óú dɪŋdɔma. Amá múl neé mí, Wuse kɛŋrá aá yírú bicólle ní.

Cwólé : Wuse cwólé né ká rú a rúb zɪj rúb zeno, rú cóú kíŋkán. U né rú zíl Wuse, aá bárkú. É né mɔhɛ ráá a, rɪ ráá a, rɪ ráá né kuó mín Wuse laka.

Cɔrmv : Nɛɾɔ há tóí hál é réé ɪ balá ká ɪ rírú pí náná, córme né é.

Duma : Nɪbíino cɔɔ ná ɪ há wúb ná rí síú né. Amá v né ká nɪbíino hiɛso. Nɪbíino svv har mé, v é há mínó. Wuse há púúsú mɪŋgbelwíé poo hé Adaŋ aɾɪɛ ɛɛvɛ mé, v pí duma má pówó oro wuu. Tɛŋ nóŋɔ mé baá bɪlɛ rí nɪbíino duma né kóú sabuna*. (Bel sabuna).

Malíka : Wuse tɪtɪnnɔ ná há kénú líŋsi aá va né. Malíka ká sabuna* né, há bɪl Wuse wíwéré wíé, aá túmú cólle. Malíka a wéri aá pá Wuse jaa nɪɛ wuu ní. Malíka bɔmó túmó aá pá Sitaane né.

Nyimunsi/munsi : Wuse jaa* sídíiro há kɛŋ ná a munsi nyii sɪɛɾv tɛŋ múó yóó, ká kánú v isi, a lé nyii ná sɪɛɾv, v ká nyimunsi. A tɪj é mé, á

íǝ rɪ Kirisi múúrú busunnu. A tɪɟ é mé, a baa mákó pá dúnié nɪɛ, rí ráá ká Wuse jaa* nɪɛ né. Ru né éé ríwó múɟsi nyii, ú bunɛ Zeezi sɔv wíé né. Nɪbííne hú, amá v buró lé sɔsɛ sɪɛrv.

Bárkawa : Wíwéré ná Wuse há éé párá né ká bárkawa. Rɪ ráá né súl Wuse rúb hé bárka a párá, a já rúb pé ráá mé né, a a wéri párá.

Bána : Wuse arí Kirisi dumuní né. Wuse muɟ ráɟ né, aá dí kuorí. Nɪɛ ná há ã Wuse arí Zeezi sí mú bána nyúú, ba sɔv har mé. U ká dɪh̃ ná, nɪɛ baa há wɪ wínílle kené ká muɟ wé mí ní. Bájfelɔ arí tífelɔ : dɪh̃ ná Wuse laadíre há sí mú muɟ né é.

Sabuna : Nɪbííno taɟá dɪh̃ né é. Ráj né wíé muɟ, v kaá bunɛ, a bɛlle aá lísú ná v háá jéé.

Puo kané : Hiéso púle ní ká puo kané. Bipulé burmé tɛɟ né, háálo tɛɟnamíé sɪɛrv.

Laadí : l há tɪɟ omo é ráá má nɪbííno ná ɪ há píí taɟá hóu mí, é ká laadí né é.

Dagasé : Datérkewa bɛlle há burɛ gɛsɛ ká có náɟá mé, ba né ká dagasé. Zeezi míné tɛɟ, v daha né baá vɔsɛ nɪtɪenne ríwó sɔsɛ. Zeezi sɔwɛ dagasé daha né.

Laadíro : U né ká nɛrɔ ná há ã Kirisi, a púú yɪɛla hóu mí.

Bɔɟtunɔ/Lɪɟtunɔ : Sítaane* yɪr nóɟɔ né é. Sítaane* né ká malíkabɔma sɪɛrv ɔɪbɔmɔ kíɟkáj. (Bel malíka).

Karmɪbio : Néɟ ná háá tɪɟ karmɪ'áná mé, v né ká karmɪbio. Néɟ ná háá tɪɟ Zeezi arírú karmé mé, v ká karmɪbio ní.

Wuse jaa : Nte ná há lá Zeezi dí bón, aá tíjù mé, aá hé náná mé, ba né baá yíre Wuse jaa. Baá cén náná, aá muṣi laadíre*, aá dí liissidilo kaá zíl Kirisi karmé.

Nínjaa : Dihí ná Zeezi há lísé, rúvú hé nɔboma né. Bèṅsé dihí né, nɔboma há sí mú ba sɔv har mé.

Sabuna : Sabuna kén hiěso, ká wɪ tɛɲ kené. Nɔbíino wúvú wúvú ná rí sí. Wuse ká sabuna né. Wuse síé a onni naṅa má há sabuṅse, baá yíre malíkawa*. Nén wúvú wúvú ná. Ba wo wérí aá a, a wólli bóh bóh má aá a. Tén nóṅo mé, baá bule ri nɔbíino duma* né kóvú sabuna. (Bel duma.)

Ditennitoó : Onni ná há muné fól wuu, ká há muṅ a kaá mú wuu, ba né ká ditennitoówa. Ba wɪ diṗúli kené, ba wɪ ditenni má kené.

Yardá : La nén dí é ráá má la óṅ dí ní ká yarda. U né ká ríi yiele* Wuse, a lóvú dí. U né ká ríi zuṅ ri Wuse ká taṅá né, ríi có, ɪ wúvú ná rí sí má.

Píṅ : Wuse wér arírú zeṅ ní kóvú píṅ. U ká kuózeni rí.

Zilé : Wuse zilé ná ká oṅ ná, á wɪ déké rírú, a tuṅrá wíɔboma ná wíé, ká Wuse píi párá. Wuse zilé né ká omo ná wuu v há píé aá párá, a tíjù cóllizeno ná mé. Suúri arí saṅe lé Wuse né.

Huṁma : ɪ há bule nɛrɔ tɛɲ wíwéré wíé póvú, ɪ huṁmú né é. Huṁma né ká ríi a wérí pá nɛrɔ ná ɪ háá búú, v há piṅó a péi wíé.

Mohé huṁmé : Ríi né a wérí a pá Wuse, é níi maké rúvú mohí huṁmé. Á háá bú Wuse arí nte náná é, á hiěso siɛrv, vú mákú ríwó mohí huṁmé. Ríi né ká nén ná háá a wíwéré arí wíé ná háá pi taṅá ṅméné, v é mákú rírá mohí huṁma léé.

Veno : Daa oṅburmí é ráá má dówí oṅburmí é ráá má kómó oṅburmí, nɔbííne há burmé aá cɔvólú. Wuse né mohé ri nɔbííne cóllú cɔvólé* a kílle

veno cυóέ. Omo ná wuu nibíino há cóú a kílle Wuse, ane nibíino fotó é ráá omo noηo, υ ká veno ní. Omo ná wuu ι cóú a kílle ká nyiero wuse né.

lzrayel : Zuwifiwa tóo yur né. Zuwifiwa ná né, ba kaá yíre lzrayel nιe. Ba ká Abirahaη rí lzake arí Zakobe dunιe né.

Zuwifi : Abirahaη é ráá má lzake é ráá má Zakobe é ráá má bele dunero né ba kaá yíre Zuwifi. Zuwifi ká yarda* nero né.

Nitaηá : U né ká nero ná hiēso há cére é ná Wuse háá jéé. U ká nero há ká nitaηá né Wuse síé mé. Rι Wuse né sé ríη nēη ká nitaηá, υ síé, tína ká nero ná há wι busunnu zúbé né. Nitaηá ká Wuse naηnoηo né, υ tóu duηdoη.

Wíbilí : U ká wú ná sídíiro há bíle, a pá tóo nιe, rúbú máηse é ná ba há moħé ríwó káηwó tu. Wíbile ká ηmēηse ná Wuse há máke a pá lzrayel nιe né a tuη Moyizi mí.

Bura : U ká wíbulí ná há wo bóηbóη é ráá má béηsé a kaá ko nibíino hiēso siero né é ráá má omo mí.

Suúri : Suúri hé ní ká, rú make cólle a pá nēη, a báá súú wíboma wíé líisú. Rí Wuse né hérá suúri, υ báá wι wú kené círá mé.

Wíbomə/wíbəη'aarə : Wíbomə né ká wú ná é wuu há wι wérí, kεί píí éi maábinəηo mé, é ráá Wuse mé. Rι ráá né wι Wuse ηmēηse ná υ há máké párá tuη, é ráá má rι ráá né wι Wuse há súú ná párá tuη, á tuη wíbomə né é. Á wuu ká wíbəη'aara né, bee wíé, á óó zəke Wuse mé arírá maábinəηá mé. Á wuu ká wíbəη'aara né, bee wíé, ba lúlrá rí wíboma hiēη né.

Wílaabulla : U né ká nero ná há lá Wuse nυo wíé, a bul aá pá nιe naηá. Cére oro há dáare, a dááne kíηkáη, wílaabulla bul wíé Wuse yur mé. U né ká nero háá lá síé, a bul wú ná há sí ko, rúbú há wι pére.

Néré : Néré né ká ríí dí onwéré nywore, a muḡ tenfíél mé é ráá má, a ká tenfíél. Rí niε né búl wérí aá párá, a muḡ néré siεv né é. Rí niε né a wérí, aá párá, á muḡ néré siεv né.

Yowe læ : Omo fa há yúksé é ráá má ba há géé, kéí nóú, a baa yowe la, v né ká yowe læ. l há túme ká omo éí tílle, v é ká yowe læ né.

Bírsé : U né ká ríí bírí har te wíbomɔ* εε, v né ká ríí óú ná há Wuse há có ríí a, v né ká ríí bέlle a líse, ríí báá sí wíboma ná ι fa háá éé fól a.

Búí : l há píḡsi nεrɔ a kíllí tu, ι búú ní é.

Bur isé : U né ká ríí isi svv mé, a burka muse.

Kuótóó : Kuóro tíḡ há peri ráḡ ná, v kuótóó né. U né ká tóó siεv, kuóro háá dí kuorí ráḡ. Wuse kuótóó né ká ráḡ ná Wuse háá dí kuorí ráḡ.

Fielé tápvλ : U né ká tápvλ ná Wuse há fiéle, v há má dúníé tenni har mé. Wuse fa búló a pá Zuwifíwa*, ríwó sí fielé tápvλ túmv. U ká tápvλ nat há kóú dvḡɔ, ba fa mɔ ríwó fiéle ká cvole Wuse.

Pár : Omo ná é ráá má núbíino ná há ká Wuse dvḡɔ tíllé, v ká pár né, v niḡ Wuse tu né. Rí ráá né wíbomɔ kené, a wι busunnu má zúé Wuse síé mé, á ká pár né.

Sabvḡ pár : U né ká Wuse Sabuna ná (bel sabuna) Zeezi há túme rúú ko pé niε mé. Wuse yur nɔḡɔ né ká Sabvḡ Pár. U né ba kaá yíre Wuse Sabuna, é ráá Kirisi Sabuna, Sabuna ná háá pérá mé. Sabvḡ Pár ká núbíino ní amá v núbínní rírá núbínní ná to balá. U ká Wuse né, v rí Ana Wuse arí Wuse ná ká bio, ba né ká balá. (Bel botoro ká balá ná). v níú tvḡ Wuse tvtvomé dúníé siεv. Néḡ wuu wι Sabvḡ Pár wuó ná ríí síú amá v rí niε ná há la Zeezi dí níú valé, v míḡwó mé.

Sitaane : Sitaane ká Bɔɲtunɔ/Lɪɲtunɔ* yur nɔɲɔ né. Sitaane* né ká malíkabuma* ná siervu ɖibɔmɔ. (Bel malíka)

Laa tá/Laaté : Laaté né ká Wuse há lísírá wíbɔma* nése mé arírú wula mé. Laaté né ká Wuse há há féi búɲse a lísí wíbɔma siervu.

Laataarɔ : Zeezi Kirisi ní ká Laataarɔ. Laataarɔ né ká nɛrɔ ná kɛɲrá burko Wuse rí, a lará tá béɲsé ná á fa há mɔhě ráá dí, á wíbɔma ná wíé.

A satɔrɔ : U múl né ká, rí lo rí siervu tɔre arírú onkaní, ká zuɲ ri on ná t há kené mɔhí.

Nyuutina : Wuse yur nɔɲɔ né é, v kenɔ siervu. É máɲsú rú ká onni wuu ní. U kɛɲ sé óɲ wuu nyúú. É yur ká Zeezi né é, beé wíé, á zílú.

Botoro ká balá : Wuse ká balá ká cakse botoro : Wuse ná há áná, Wuse há ká bio Zeezi arí Wuse ná há ká Sabuɲ* Pár. Botoro ká balá ná múl né é.

Wɪ bál ě : Háálɔ ná ha há wɪ bál píné, v né ɖaá yíre háálɔ ná há wɪ bál ě.